

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 328/2023-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a zo sudcov Jany Laššákovvej a Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Tomášom Jánošíkom, Hviezdoslavova 1018, Trebišov, proti postupu Okresného súdu Košice-okolie (teraz Mestský súd Košice) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 27/2006 (teraz pod sp. zn. K-3 16 C 27/2006) takto

r o z h o d o l :

1. Postupom Okresného súdu Košice-okolie v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 27/2006 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Mestskému súdu Košice **p r i k a z u j e**, aby v konaní vedenom pod sp. zn. K-3 16 C 27/2006 konal bez zbytočných prietáhov.
3. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** finančné zadostučinenie **2 500 eur**, ktoré mu **j e p o v i n n ý** Mestský súd Košice zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.
4. Sťažovateľovi **p r i z n á v a** náhradu trov právneho zastúpenia **530,86 eur**, ktoré **j e p o v i n n ý** Mestský súd Košice zaplatiť právnomu zástupcovi sťažovateľa do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 1. júna 2023 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou v petite namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti

v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice-okolie (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 27/2006 (ďalej aj „napadnuté konanie“). Konanie je od 1. júna 2023 vedené na Mestskom súde Košice (ďalej len „mestský súd“) pod sp. zn. K-3 16 C 27/2006.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ je žalobcom v napadnutom konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam. Žalobu podala v roku 2006 právna predchodkyňa sťažovateľa, ktorá v roku 2009 zomrela.

3. Okresný súd vo veci samej rozhodol rozsudkom zo 4. mája 2017. Tento rozsudok Krajský súd v Košiciach uznesením sp. zn. 5 Co 238/2018 z 8. októbra 2018 zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie. Dôvodom vydania zrušujúceho rozhodnutia bola nepreskúmateľnosť napadnutého rozsudku okresného súdu pre nedostatočne vykonané dokazovanie. Odvtedy okresný súd je nečinný viac ako tri roky, okrem vykonania dvoch jednoduchých úkonov (uznesením z 3. marca 2020 pribral do konania na strane žalovaných ďalšie osoby a uznesením z 20. októbra 2022 pripustil zmenu žalobného návrhu).

4. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že od podania žaloby v roku 2006 okresný súd v napadnutom konaní neodstránil stav jeho dlhotrvajúcej právnej neistoty, pričom v priebehu súdneho konania žalovaný postavil na sporných nehnuteľnostiach aj stavby a previedol nehnuteľnosti už na iné osoby. Konanie tak celkovo trvá viac ako 17 rokov (v čase podania ústavnej sťažnosti, pozn.).

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie označených práv podľa ústavy a dohovoru napadnutým postupom okresného súdu, prikázal okresnému súdu v napadnutom konaní konať bez zbytočných prietahov a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadost'učinenie 15 000 eur a náhradu trov konania.

6. Ústavný súd uznesením č. k. II. ÚS 328/2023-13 z 21. júna 2023 prijal podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavnú sťažnosť na ďalšie konanie v celom rozsahu.

II.

Vyjadrenie mestského súdu a replika sťažovateľa

II.1. Vyjadrenie mestského súdu:

7. Z vyjadrenia mestského súdu okrem podrobnej chronológie procesných úkonov vyplýva, že napadnuté konanie sa začalo podaním žaloby 2. februára 2006. Prvé pojednávanie 15. februára 2007 bolo bez prejednávania veci odročené na 2. marec 2007 pre neprítomnosť právnej zástupkyne pôvodnej žalobkyne, ktorá 1. marca 2007 podala aj námietku zaujatosti zákonnej sudkyne, čím sa pojednávanie v marci neuskutočnilo. Krajský súd v Košiciach uznesením č. k. 2 NcC 27/2007-45 z 3. mája 2007 rozhodol, že sudkyňa nie je vylúčená z prejednávania a rozhodovania veci. Ďalšie pojednávania nariadené na 19. október 2007 a 25. február 2008 boli na žiadosť žalobkyne a jej právnej zástupkyne odročené na neurčito z dôvodu zhoršenia ich zdravotného stavu. Dňa 3. júla

2009 bolo oznámené súdu, že [REDAKOVANÉ] 7. apríla 2009 zomrela a ako dedičia po nej prichádzajú do úvahy deti: [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ].

7.1. Ďalší termín pojednávania súd nariadil na 13. apríl 2010, pričom sťažovateľ v tento deň požiadal súd o odročenie pojednávania s odôvodnením, že si zvolil právneho zástupcu a ten sa nestihol oboznámiť s predmetom konania a obsahom spisu.

7.2. Súd pojednávanie odročil na 22. jún 2010 a následne bolo bez prejednávania veci odročené na 13. september 2010 na základe konštatovania sudkyne, že pojednávanie nemožno vykonať. Pojednávanie 13. septembra 2010 bolo odročené na 7. október 2010 a bola uložená povinnosť sťažovateľovi predložiť súdu všetky listinné dôkazy, o ktoré opiera svoj žalobný nárok, a upresniť žalobný petit vzhľadom na skutočnosť, že pôvodná žalobkyňa zomrela. Dňa 6. októbra 2010 právny zástupca žalobcu požiadal o odročenie pojednávania z dôvodu nedostatku času na prípravu pojednávania, a pojednávanie tak bolo odročené na 12. november 2010. Na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa bolo pojednávanie odročené na neurčito, pretože strany sporu prejavili záujem vyriešiť spor mimosúdne. Ďalšie pojednávanie 20. januára 2011 bolo odročené na žiadosť sťažovateľa, ktorý zabezpečoval pohreb svojej starej matky, na 18. február 2011. Toto bolo opätovne na žiadosť právneho zástupcu pre jeho nepripravenosť a neupresnenie petitu žaloby odročené na 11. marec 2011. I toto pojednávanie bolo po pripustení zmeny žalobného petitu odročené na neurčito, aby sa žalovaní k zmenenej žalobe vyjadrili. Ďalší termín pojednávania súd nariadil až na 16. február 2012. Pre neprítomnosť právneho zástupcu žalobcu (pre nepriaznivé poveternostné podmienky sa nemohol dostaviť na pojednávanie) bolo pojednávanie odročené na 26. marec 2012. Na pojednávaní súd vec prejednal a pojednávanie odročil na 10. máj 2012 pre účely doplnenia dokazovania výsluchom navrhnutých svedkov. Toto pojednávanie bolo preročené na 11. máj 2012 a i toto bolo bez prejednávania veci na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa odročené na 7. jún 2012, keď súd vec druhýkrát prejednal a pojednávanie odročil na 2. júl 2012 pre účely výsluchu svedkyne. Pojednávanie však bolo na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa pre jeho nepriaznivý zdravotný stav odročené na 27. september 2012. Pojednávanie následne bolo bez prejednávania veci odročené na 16. november 2012 na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa odôvodnenú súkromnými dôvodmi. Na pojednávaní súd vec prejednal (bez prítomnosti právneho zástupcu sťažovateľa, pozn.) a pojednávanie odročil na 13. december 2012 a neskôr pre neprítomnosť strán sporu a ich právnych zástupcov na 25. január 2013 a neskôr na 15. február 2013 na žiadosť právneho zástupcu sťažovateľa ([REDAKOVANÉ]), ktorý bol v tom čase dočasne práceneschopný. Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu neprítomnosti žalobkyne [REDAKOVANÉ], ktorá sa zdržuje na neznámom mieste v Nemecku.

7.3. Ďalšie pojednávanie 20. júna 2014 bolo bez prejednávania veci odročené na 18. september 2014 z dôvodu kolízie účasti právneho zástupcu sťažovateľa na inom pojednávaní. Na pojednávaní súd vec prejednal a pojednávanie odročil na 17. október 2014 pre účely doplnenia dokazovania výsluchom svedka. Pojednávanie bolo odročené na neurčito pre neprítomnosť žalobkyne [REDAKOVANÉ]. Dňa 1. apríla 2015 súd ustanovil žalobkyňu [REDAKOVANÉ] opatrovníka v osobe [REDAKOVANÉ]. Opatrovník podal proti tomuto uzneseniu odvolanie. Ďalšie pojednávanie súd nariadil na 28. máj 2015 a toto bolo po prejednaní veci odročené na 25. september 2015 pre účely šetrenia pobytu žalobkyne. Pojednávanie bolo bez prejednávania veci odročené na neurčito na žiadosť novej právnej zástupkyne sťažovateľa, ktorá sa nestihla pripraviť na pojednávanie

a oboznámiť sa s obsahom spisu. Ďalší termín pojednávania súd nariadil na 11. november 2016. Toto pojednávanie bolo na žiadosť sťažovateľa z dôvodu jeho dočasnej práceneschopnosti odročené na 8. december 2016 a neskôr z toho istého dôvodu na 19. január 2017 a 2. marec 2017. Na tomto pojednávaní súd vec prejednal a pojednávanie odročil na 31. marec 2017 pre účely doplnenia dokazovania výsluchom svedkov. Pojednávanie bolo bez prejednaní veci odročené na 4. máj 2017 z dôvodu neprítomnosti sťažovateľa pre jeho práceneschopnosť. Dňa 3. mája 2017 bolo súdu oznámené, že sťažovateľ udelil plnomocenstvo na zastupovanie v predmetnom spore advokátovi, ktorý ho zastupuje aj v konaní pred ústavným súdom. Advokát požiadal o odročenie pojednávania nariadeného na 4. máj 2017 z dôvodu poskytnutia času na kvalifikovanú prípravu na pojednávanie. Na pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol.

7.4. Proti rozsudku podal 14. decembra 2017 sťažovateľ odvolanie. Po zabezpečení vyjadrení žalovaných k odvolaniu bol spis 26. júna 2018 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, ktorý uznesením č. k. 5 Co 238/2018-316 z 8. októbra 2018 zrušil rozsudok súdu prvej inštancie a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

7.5. Ďalší termín pojednávania súd nariadil na 20. február 2019, ale i toto bolo na žiadosť právnej zástupkyne žalovaných odročené na 24. apríl 2019 a i toto pojednávanie bolo bez prejednaní veci odročené na 26. jún 2019 pre neprítomnosť žalobcov a žalovaných.

7.6. Uvedený procesný postup súdu a správanie sporových strán si overil zo spisu aj ústavný súd, pričom k nemu nemal žiadne námietky ani sťažovateľ, ktorý mal právo sa k jeho obsahu vyjadriť.

II.2. Replika sťažovateľa:

8. Sťažovateľ k stanovisku mestského súdu uviedol, že súd priznal svoju neefektívnu i nesústredenú činnosť, ako aj dlhšiu nečinnosť, keď nevykonával žiadne úkony, a preto požadovaná výška finančného zadost'učinenia z jeho strany je adekvátna a nie je ani v rozpore s dobrými mravmi, pretože tento súd počas 17 rokov nedokázal odstrániť stav právnej neistoty sťažovateľa.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

9. Ústavný súd podľa § 58 ods.3 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ústavnou sťažnosťou a so stanoviskami účastníkov konania dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

10. Podstata námietok sťažovateľa v súvislosti s namietaným porušením jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom súdu je založená na tvrdení, že napadnuté konanie je poznačené nečinnosťou.

11. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želaného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu (I. ÚS 295/2019).

12. Základnou povinnosťou súdu a sudcu je zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie. Táto povinnosť súdu do 1. júla 2016 vyplývala z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), ktorý súdom prikazoval, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 prvej vety OSP, v zmysle ktorej len čo sa konanie začalo, postupoval v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

12.1. Povinnosť súdu a sudcu konať bez prietáhov podľa právnej úpravy účinnej od 1. júla 2016 je *expressis verbis* zakotvená ako základný princíp civilného sporového konania v čl. 17 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP), podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Tento základný princíp konania je premietnutý do ďalších ustanovení Civilného sporového poriadku so zohľadnením osobitostí jednotlivých druhov konaní. Napríklad povinnosť súdu konať bez prietáhov vyplýva z § 157 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd postupuje v konaní tak, aby sa mohlo rozhodnúť rýchlo a hospodárne, spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania, z § 153 CSP o sudcovskej koncentrácii konania, ďalej z § 168 – § 172 CSP o predbežnom prejednaní sporu a následkoch neprítomnosti strán, aj z § 179 ods. 1 CSP, podľa ktorého pojednávanie vedie súd tak, aby sa mohlo rozhodnúť spravidla na jedinom pojednávaní s prihliadnutím na povahu konania a účel tohto zákona, alebo § 183 ods. 1 prvej vety CSP, podľa ktorej pojednávanie sa môže odročiť len z dôležitých dôvodov.

13. Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (to platí, aj pokiaľ ide o právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (III. ÚS 111/02, IV. ÚS74/02, III. ÚS 142/03) zohľadňuje tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej všeobecný súd rozhoduje, správanie účastníka (strany) súdneho konania a postup samotného súdu. V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) ústavný súd v rámci prvého kritéria prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (I. ÚS 19/00, II. ÚS 32/02, IV. ÚS 187/07).

13.1. Pokiaľ ide o posúdenie kritéria právnej a skutkovej zložitosti prejednávanej veci, ústavný súd konštatuje, že spory, ktorých predmetom je určenie vlastníckeho práva, v zásade patria medzi bežnú rozhodovaciu agendu všeobecných súdov. Ústavný súd v danom prípade nezistil právnu alebo skutkovú náročnosť sporu. Súd sa navyše ku kritériu prípadnej skutkovej či právnej zložitosti ani bližšie nevyjadril.

13.2. Ďalším kritériom, podľa ktorého ústavný súd zisťoval vznik prietáhov v napadnutom konaní, bolo správanie sťažovateľa ako sporovej strany na strane žalobcu. Ústavný súd po preskúmaní priebehu musí konštatovať, že na strane sťažovateľa (jeho právnych zástupcov) zaznamenal pravidelné a často opakujúce sa ospravedlňovanie na pojednávaniach (hoci tieto boli spravidla prevažne objektívne), ktoré malo za následok zbytočné predlžovanie tohto konania. Na tomto mieste ústavný súd dodáva, že hoci sťažovateľ pripisoval význam svojmu sporu, keď počas celého priebehu bol právne zastúpený advokátmi a využíval aj procesné oprávnenie podávať proti rozhodnutiam súdu prvej inštancie opravné prostriedky a podal aj námietku zaujatosti, ale

v konečnom dôsledku boli to práve jeho opakované a časté žiadosti o odročenie pojednávania (pozri bližšie body 7.1 až 7.5), ktoré výrazne ovplyvnili priebeh konania. Napríklad už na prvé pojednávanie 15. februára 2007 bez ospravedlnenia neprišla právna zástupkyňa navrhovateľky, a preto okresný súd musel odročiť toto pojednávanie. Právna predchodkyňa sťažovateľa nezaplatila pri podaní návrhu súdny poplatok, a preto bola 2. októbra 2006 (č. 1. 29) vyzvaná na jeho zaplatenie v sume 5 366 Sk, jej návrh (hoci bola právne zastúpená advokátkou) nespĺňal zákonné náležitosti, preto ju súd vyzval 18. apríla 2006 (č. 1. 21) na doplnenie a opravu jej návrhu na začatie konania. Tieto skutočnosti vzal ústavný súd do úvahy pri priznaní sumy finančného zadosťučinenia.

13.3. Pokiaľ ide o postup okresného súdu, ústavný súd zistil, že tento nariadil pomerne značný počet pojednávania, ktoré však bez prejednanja merita veci odročil, čo z hľadiska posudzovania celej dĺžky konania (17 rokov) je neakceptovateľné. Celé konanie je poznačené značnou neehospodárnosťou a neefektívnosťou, pretože prvý vydaný rozsudok po 11 rokoch od začatia konania bol odvolacím súdom hodnotený ako nepreskúmateľný pre nedostatočné vykonanie dôkazov. Vec nebola v čase podania ústavnej sťažnosti právoplatne skončená, a teda nebol odstránený stav právnej neistoty sťažovateľa. Ústavný súd tiež zistil obdobia úplnej nečinnosti okresného súdu, ako to vyplýva z prehľadu procesných úkonov a vyjadrenia súdu a námietok sťažovateľa. Na tomto mieste tieto obdobia osobitne ústavný súd už nevyhodnocoval vzhľadom na ústavne neakceptovateľnú celkovú dĺžku tohto konania. Preto vo vzťahu k postupu okresného súdu ústavný súd dospel k záveru, že jeho ničím neodôvodneným zdĺhavým a neefektívnym konaním bolo porušené základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

IV.

Prikázanie vo veci konať a primerané finančné zadosťučinenie

14. V súlade s čl. 127 ods. 2 ústavy v spojení s § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal. Sťažovateľ v petite ústavnej sťažnosti navrhol, aby ústavný súd prikázal súdu v jeho napadnutom konaní konať bez zbytočných prietáhov. Na základe jeho návrhu preto vo výroku 2 tohto nálezu ústavný súd prikázal súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov.

15. Keďže ústavný súd rozhodol, že základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a jeho právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli postupom okresného súdu porušené, zaoberal sa aj žiadosťou o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. Sťažovateľ požadoval priznanie zadosťučinenia vo výške 15 000 eur, čo odôvodňoval najmä dlhodobou trvajúcim stavom právnej neistoty, v ktorom spore na základe takýchto prietáhov v konaní nemôže uplatňovať svoje vlastnícke právo, kde žalovaný realizoval už aj stavby.

16. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje nielen vyslovenie porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez pokračujúceho porušovania základného práva

(III. ÚS 103/2018). Podľa názoru ústavného súdu v tomto prípade prichádza do úvahy priznanie finančného zadosťučinenia, pričom pri jeho určení ústavný súd vychádza zo zásad spravodlivosti aplikovaných ESLP, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

17. Ústavný súd pri priznaní konkrétnej sumy teda vychádzal aj z predmetu sporu, čo bolo v konaní v hre, resp. v stávke – „at stake“ pre sťažovateľa [napr. I. ÚS 70/98 a tam citovaná judikatúra, napr. rozsudok ESLP z 31. 3. 1987, X. v. France, rozsudok ESLP z 20. 3. 1989, Bock v. Germany, rozsudok ESLP z 31. 3. 1992, X. v. France, rozsudok ESLP z 26. 4. 1994, Vallée v. France, rozsudok ESLP z 8. 2. 1996, A. and others v. Denmark a i. a podobne alebo III. ÚS 76/06], pričom zohľadnil čiastočne aj jeho celkový vzťah a prístup v spore k nariadeným pojednávaniam, ktoré nijako bližšie v konaní o ústavnej sťažnosti ani po vyjadrení súdu nerozporoval.

18. Pri ustálení sumy finančného zadosťučinenia ústavný súd zobral do úvahy aj to, že okresný súd riešil spor, ktorý sa v podstate týka určenia vlastníckeho práva najprv k podielu 1/3 k celku z pohľadu sťažovateľa k nehnuteľnosti s výmerou 421 m² v katastrálnom území obce [REDACTED] v okrese Košice-okolie, neskôr (po zmene návrhu) k podielu 1/9 k celku pozemku s výmerou 1263 m², čo znamená, že napriek extrémnej dĺžke napadnutého konania na prvý pohľad ide o bezpochyby o zjavne neprimeranú požiadavku sťažovateľa na priznanie finančného zadosťučinenia 15 000 eur.

19. Vzhľadom na uvedené ústavný súd dospel k záveru, že finančné zadosťučinenie priznané v sume 2 500 eur je primeranou satisfakciou za porušenie označených základných práv sťažovateľa okresným súdom (bod 3 výroku tohto nálezu).

V.

Trovy konania

20. Ústavný súd napokon priznal sťažovateľovi (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 530,86 eur, pretože suma 320,24 eur za jeden úkon právnej služby, ktorú požadoval a vyčíslil aj s režijným paušálom spolu na 798,86 eur, nebola špecifikovaná v zmysle platnej vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov. Advokátovi patrí náhrada trov konania za dva úkony právnej služby vykonané v roku 2023 (príprava a prevzatie právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti) v hodnote dvakrát po 208,67 eur a k tomu dvakrát režijný paušál v hodnote po 12,52 eur, pričom k tomu treba prirátať 20 % dane z pridanej hodnoty, pretože advokát je jeho platcom. Trovy konania tak predstavujú spolu sumu 530,86 eur (bod 4 výroku tohto nálezu), ako to nesprávne požadoval.

21. Sťažovateľovi tiež nepriznal ústavný súd nárok na úhradu trov právneho zastúpenia za úkon právnej služby – stanovisko k vyjadreniu mestského súdu, pretože toto vyjadrenie neobsahovalo žiadne relevantné skutočnosti významné pre jeho rozhodnutie a sťažovateľ ani nijako nezareagoval na vyjadrenie súdu a tam uvedený významný podiel sťažovateľa na predĺžení tohto konania.

22. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je mestský súd povinný zaplatiť na účet právneho zástupcu sťažovateľa (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. augusta 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu